

ת"פ 8213/02/16 - מדינת ישראל נגד בנימין רפאלוב, ראובן שרון רפאלי

בית משפט השלום בראשון לציון
ת"פ 8213-02-16 מדינת ישראל נ' רפאלוב ואח'

בפני בעניין: כבוד השופטת - נשיאה עינת רון
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

1. בנימין רפאלוב
2. ראובן שרון רפאלי

הנאשמים

נוכחים:

ב"כ המאשימה עו"ד אלירן אשכנזי

ב"כ הנאשמים עו"ד זילברשלג

הנאשמים בעצמם

פסק דין

כתב האישום הוגש בעניינם של שלושה נאשמים. גזר דין זה הוא בעניינם של נאשמים 1-2 שעניינם הופרד מזה של נאשם 3, שכבר נדון.

נרשמה הודאתם של שני הנאשמים בעבירות של קשירת קשר לביצוע עוון, זיוף מסמך בצוותא בכוונה לקבל באמצעותו דבר, התחזות כאחר בצוותא, שימוש במסמך מזויף בצוותא וניסיון לקבלת דבר במרמה בצוותא.

לאחר הודאתם, הופנו שני הנאשמים אל שירות המבחן על מנת שיבחן, בין היתר, אפשרות סיום ההליך ללא הרשתם.

תמצית עובדות פרשה זו, כפי שהן עולות מכתב האישום הן כדלקמן:

הנאשמים 1 ו-2 היו חברים. נאשם 2 עבד יחד עם נאשם 3 כמדריכי רכיבה טיפולית בחווה. נאשמים 1 ו-3 לא הכירו זה את זה?

הנאשם 1 למד במכללה למנהל בראשון לציון וביום 7/10/15 היה עליו להבחן בבחינת מיון לסיווג רמתו בשפה האנגלית וזאת מטעם המרכז הארצי לבחינות והערכה.

הנאשמים קשרו קשר להונות את המרכז הארצי כך שנאשם 3, שעניינו הופרד כאמור, יתחזה לנאשם 1 ויבחן במקומו בבחינה והכל בתיווכו ועזרתו של נאשם 2 שקישר בין שני הנאשמים.

נאשם 1 ביקש מנאשם 2 כי ייבחן במקומו ואולם בשל רמת השפה האנגלית הנדרשת, סרב הנאשם 2 לעשות כן וציין כי יבקש מחבר אחר לעשות זאת. הוא פנה אל נאשם 3 וביקש ממנו להבחן במקום נאשם 1, מאחר שהוא דובר אנגלית ברמה של שפת אם. נאשם 3 נאות לכך ובתמורה הבטיח לו נאשם 2 סכום של 1000 ₪.

נאשם 3 העביר לנאשם 1, באמצעות נאשם 2, את תמונת הפספורט שלו. נאשם 1 הדפיס את התמונה והחליפה בתמונתו בתעודת הזהות שלו.

ביום 7/10/5 הגיעו נאשמים 1 ו-3 למכללה ונאשם 1 מסר לנאשם 3 את תעודת הזהות המזוייפת.

עם כניסתו לחדר במכללה בו התקיימה הבחינה, קראה בוחנת מטעם המרכז הארצי בשמו של הנאשם 1. הנאשם 3 הציג עצמו כנאשם 1 והציג לבוחנת את תעודת הזהות המזוייפת.

לטעמה של המאשימה פגעו מעשיהם של הנאשמים באינטרס הציבורי של ההגנה על טוהר המידות ומידת פגיעתם בערך זה משמעותית.

לטענתה של המאשימה, הנאשם 1 הוא הדומיננטי מבין השלושה בפרשה זו, כיוון שיזם ותכנן את ביצוע המעשים ובפועל זייף את תעודת הזהות ורקם את תכנית המרמה. מטרת הקשר היתה לקידום האינטרס של נאשם זה.

עם זאת, כך ציינה התביעה, הנאשם הודה בעבירות ונטל אחריות, הוא נעדר עבר פלילי ונדון בדין משמעתי במכללה ל-120 שעות לטובת הקהילה ולהשעייה של שנה וחצי.

התביעה סבורה כי יש להרשיע את הנאשם וכי עניינו אינו בא בגדרם של המקרים בהם ניתן על פי הלכת ביהמ"ש העליון להימנע מהרשעה.

באשר לנאשם 2 טענה המאשימה כי אף הוא נטל חלק בתכנון המעשים ושקל לגשת למבחן במקום הנאשם 1 והוא זה שביקש מהנאשם 3 שיעשה כן. מלבד תיווך בין שני הנאשמים האחרים, הוא זה שביקש מהנאשם 3 תמונת פספורט לצורך זיוף תעודת הזהות. אף בעניינו סבורה המאשימה כי אין מקום להימנע מהרשעתו וזאת על פי הלכת ביהמ"ש העליון.

המאשימה תמכה טיעוניה בפסיקה שהוצגה לביהמ"ש ועתרה להטיל על הנאשמים מאסר מותנה וקנס.

ב"כ הנאשמים ביקש לאמץ את המלצות שירות המבחן בעניינם של הנאשמים ואף הציג אסופת פסקי דין על מנת לתמוך בטיעונו.

לדבריו, מדובר בשני צעירים נעדרי עבר פלילי.

הוא הדגיש לגבי נאשם 1 כי אף המכללה התחשבה בחרטתו ובנסיבותיו וחרף הרחקתו לצמיתות הסתפק בהשעייה זמנית ועתה שב הנאשם ללימודיו ומשלים אותם. הנאשם הגיע מרקע לא קל וחרף זאת סיים שירות צבאי מלא כחייל קרבי, השלים בגרויות ועתה חשוב לו לסיים את לימודיו. הנאשם עובד כמנהל בחברת ניקיון השייכת לאביו והרשעה עלולה לפגעו בו בתחום זה בעתידו. הנאשם לומד לימודי שמאות ועלול להפגע פגיעה קונקרטיה בעתיד גם בתחום זה.

לגבי הנאשם 2 הפנה ב"כ הנאשם אל התסקיר בעניינו וציין כי הגם שלא צויינה בו פגיעה קונקרטיה בעתידו של הנאשם, הרי שיש מקום להימנע מהרשעתו ולטעמו יש פסקי דין בנסיבות קודמות בהם נפסק כך.

ב"כ הנאשמים הפנה להחלטה שהתקבלה בעניינו של הנאשם 3.

מתסקיר שירות המבחן בעניינו של הנאשם 1 עולה כי הוא בן 26, רווק וסטודנט לכלכלה ושמאות. מזה כחמש שנים עובד כמנהל גיוס כח אדם בעסק משפחתי.

זוהי מעורבותו הראשונה והיחידה של הנאשם בפלילים. מדבריו עולה כי בעת ביצוע העבירות שטטש מחומרן ולא ייחס את המשמעות הנדרשת להתנהגותו והשלכותיה. ניכר כי כיום הוא מודע לאסור שבמעשיו ולחומרם וביטא צער וחרטה לצד בוושה עמוקה ותחושה כי אכזב את בני משפחתו. עוד הדגיש את חריגות אירוע זה בחייו.

שירות המבחן העריך כי אירוע זה הוא חריג להתנהגותו דרך כלל של הנאשם ואינו משקף קיומם של דפוסי מרמה. ההתרשמות היא כי קיומו של ההליך המשפטי, כמו גם תגובת משפחתו וההליכים שננקטו נגדו במכללה, העמידו אותו על חומרת התנהגותו.

שירות המבחן מעריך כי קיים סיכוי נמוך להישנות עבירות בעתיד.

הנאשם ביטא חשש כי הרשעה תפגע בהתפתחותו המקצועית בעתיד בעיקר נוכח לימודי השמאות. לפיכך ולאור כל האמור לעיל, המליץ שירות המבחן על הימנעות מהרשעה ועל הטלת צו של"צ.

מתסקיר שירות המבחן בעניינו של הנאשם 2 עולה כי הוא בן 31, נשוי ואב לילד, עובד כמדריך רכיבה טיפולי. זוהי מעורבותו הראשונה והיחידה של הנאשם בפלילים.

הנאשם הביע צער, חרטה ובושה על ביצוע המעשים, לצד נטייה לצמצם במעורבותו ולהפחית מחומרת מעשיו הוא הדגיש בדבריו כי לא קיבל תשלום וכי לא היה ער לכך שנאשם 3 ייגש לבחינה. הוא הדגיש את חריגות ביצוע העבירה לאורחות חייו.

שירות המבחן התלבט באשר לשאלת הרשעתו של הנאשם, שכן מצד אחד נשקלו התייחסותו המצמצמת של הנאשם ומסירת האחריות בהתנהלותו, כמו גם אופי העבירות והיותן מתוכננות ומנגד נשקלו היות העבירה ראשונה ויחידה. הגם שלא הוצגו מסמכים המעידים על פגיעה קונקרטי, המליץ שירות המבחן להימנע מהרשעתו של הנאשם ולהטיל עליו צו של"צ.

ההלכה היא כי משהוכח מעשה עבירה הרי שיש להרשיע את מבצעו בדין. רק במקרים חריגים ויוצאי דופן ניתן יהיה להימנע מכך. בהלכת כתב נקבעו המבחנים לכך, מדובר בשני מבחנים שהם מצטברים זה לזה.

המבחן האחד הוא כי האינטרס הציבורי שבענישה לא ייפגע באופן משמעותי מאי הרשעתו של הנאשם והמבחן האחר והמצטבר לו כי עתידו של הנאשם ושיקומו ייפגעו באופן משמעותי בשל הרשעתו.

(בעקבות הלכת כתב ראה גם: ע"פ 5102/03 מ"י נ. קליין; ע"פ 6 3301/0 ביטי נ. מ"י ועוד ועוד).

לא אחת נקבע על ידי בית המשפט העליון כי יש להוכיח פגיעה ממשית ועכשווית בעתידו של הנאשם ובשיקומו ואין די בהעלאת אפשרות ערטילאית ועתידית. כך לאחרונה נקבע בע"פ 8518/12 צפורה נ. מ"י.

לא כך בענייננו. הנאשמים אמנם צעירים, ונעדרי הרשעות קודמות, וזוהי הסתבכותם הראשונה והיחידה עם החוק והכל כפי שציין שירות המבחן בהמלצתו ואולם אלו אינם המבחנים שקבע בית המשפט העליון בהלכות אשר יצאו מלפניו ונתונים אלה הם הנתונים המלווים רבים מן הנאשמים המובאים בפני בתי המשפט, ובכל זאת ההלכה היא כי רק במקרים יוצאי דופן וחריגים עד מאוד יש להימנע מהרשעה, או כפי שנאמר בהלכת ציפורה הנזכרת:

"בשורה ארוכה של פסקי דין, נקבע כי הימנעות מהרשעה של מי שאשמתו הוכחה הינה בגדר חריג שבחריגים. בפסקי דין אחרים נאמר כי הימנעות מהרשעה תעשה רק במקרים יוצאי דופן".

באשר לנאשם 2 אין כל טענה כי ייגרם לו נזק קונקרטי כלשהו בשל הרשעתו ועל כן אין הוא עונה על המבחן השני.

ובאשר לנאשם 1, אמנם לומד נאשם זה לימודי שמאות ואולם אין די בכך כדי לענות על מבחן זה. על פי הלכת ביהמ"ש העליון הנזכרת לעיל, על הפגיעה להיות קונקרטי ועכשווית ולא עתידית וערטילאית וכזאת לא הוכח בענייננו.

גם על המבחן הראשון אין הנאשמים עונים.

מדובר במעשים מתוכננים, יזומים ושיש בהם משום התחכום. מעשים אלה נועדו להונות וליצור מצגי שווא ותכליתם להשיג עבור נאשם 1 טובת הנאה.

משנה חומרה יש מעבר לכל אלה אף בכך שהמעשים בוצעו בצוותא חדא. מעשי המרמה וההונאה כללו אף זיופה של תעודת זהות והצגתה של תעודה מזוייפת זו על מנת להשיג את התוצאה המבוקשת על ידי הנאשמים.

הפגיעה באינטרסים הציבוריים היא משמעותית ואין מקום להימנע מהרשעתם של הנאשמים.

אני ערה להמלצות שירות המבחן בעניינם של הנאשמים בשאלה זו ומעבר לכך שאין המלצות אלה עולות בקנה אחד עם הלכות ביהמ"ש העליון, אציין כי שירות המבחן אמון על האינטרסים של הנאשמים ועל אלה בלבד, בעוד שביהמ"ש אמון על מכלול השיקולים ובכללם על האינטרס הציבורי, על כן בבואו לגזור את הדין, ישקול ביהמ"ש את המלצות שירות המבחן, אך ייעשה כן כשיקול אחד במכלול שיקוליו ולא כשיקול בלעדי - בלתי אין.

על כן אני מרשיעה כל אחד מהנאשמים בעבירות הבאות:

קשירת קשר לביצוע עוון, לפי סעיף 499(א)(2) לחוק העונשין

זיוף מסמך בצוותא כדי לקבל באמצעותו דבר, לפי סעיפים 418 ו-29 לחוק העונשין.

התחזות כאדם אחר בצוותא, לפי סעיפים 441 ו-29 לחוק העונשין

שימוש במסמך מזוייף בצוותא, לפי סעיפים 420 ו-29 לחוק העונשין

ניסיון לקבלת דבר במרמה בצוותא, לפי סעיפים 415, 29 ו-25 לחוק העונשין.

עניינו של נאשם 3 נדון, כאמור, בנפרד והוא הורשע בדינו ונדון לעונש של שלושה חודשי מאסר על תנאי ולקנס של 300 ₪.

לאחר שיקול מכלול השיקולים ובחינת חלקו של כל אחד ואחד מהנאשמים בפרשה זו, לא מצאתי לערוך אבחנה ביניהם ועל כן אני גוזרת על כל אחד מהנאשמים -

שלושה חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים לבל יעבור כל אחת מן העבירות בהן הורשעו, או כל עבירה שעניינה זיוף או מרמה.

קנס בסכום של 300 ₪, או 2 ימי מאסר תמורתו, אשר ישולם עד יום 1/11/17.

זכות ערעור כחוק.

ניתן היום, ז' תשרי תשע"ח, 27 ספטמבר 2017, במעמד הצדדים.